

[Steen.]

leverede ham det voldsomme Bifald, det maa vi nok forbeholde os selv at træffe Afgørelse af, og vi har fortsat betydelige Opgaver for dette Samarbejde.

Da de to Regeringspartier havde vundet Flertallet i begge Rigsdagens Ting, stod vi bl. a. over for den Opgave at udarbejde, fremsætte og her i Rigsdagen vedtage de Forslag til Ændringer i Landets Forfatning, som var paakrævet, med det Formaal at fjerne den sidste Rest af Særret fra dette Lands Grundlov, med det Formaal at skabe Sikkerhed for, at den Rigsdag, der bliver Valgdagens Resultat, ogsaa bliver arbejdsdygtig, saaledes forstaaet, at der ikke findes nogen Hindring for, at den kan handle saaledes, som det var Valgdagens Bud. Det var disse Ønsker, som fandt sit naturlige Udtryk i Kravet om Landstingets Afskaffelse. Det var nemlig i Landstinget, Særrettighederne fandtes, og det var Landstinget, der gennem en Række af Aar modsatte sig og hindrede Gennemførelsen af den Politik, Folkets Flertal paa Rigsdagen havde samlet sig om. Til Løsning af den her for os foreliggende Opgave indbød vi straks Rigsdagens øvrige Partier til at deltage, og jeg føjede for vort Vedkommende til, at vi af mange og gode Grunde ønskede denne Sag løst med Tilslutning fra de flest mulige af Rigsdagens Partier, men jeg fremhævede samtidig, at dette ikke maatte forstaaes saaledes, at der i dette Ønske laa nogen Mulighed for, at de Partier, der havde fastholdt Særrettighederne, saa længe de selv havde Interesse i det, rent ud paa det Tidspunkt havde nægtet at forhandle om deres Afskaffelse, nu gennem Forhandling genvandt, hvad de havde valgt gennem Kamp at tabe. Nu staar vi da over for Resultatet af den Forhandling, der gennem Kommissionsarbejdet Partierne imellem har været om dette Spørgsmaal, og jeg bedømmer det foreliggende Resultat saaledes, at det helt og fuldt opfylder; hvad der er Maalet med Forfatningsrevisionen. Efter dette Forslag bliver der lige Ret og lige Indflydelse for alle, det politiske Arbejde sikres mod den Vanskelighed, der er forbundet med en forskellig Flertalsopfattelse i de to Forsamlinger, der skal træffe Afgørelse i de samme Spørgsmaal. Forslaget staar for mig som værende en Kombination af det rigtige og værdifulde i de to Systemer: Etkammer- og Tokammer-systemet. Vor Uvilje mod Tokammer-systemet er ikke og har aldrig været rettet mod dette, at de politiske Spørgsmaal var Genstand for Behandling og Prøvelse i to Forsamlinger, men derimod mod alt det, som

efter Forslaget fjernes: den Særret med Hensyn til forskellige Ting, som gennem Tiderne har haft sit Hjemsted i Landstinget: snart Penge og Hartkorn, senere en urimelig høj Aldersgrænse, dette Tings Uopløselighed og Retten for Landstingets Medlemmer til til Dels at genvælge sig selv. Det Forslag, der nu foreligger, betyder reelt Opfyldelse af de Forfatningskrav, for hvilke Kampen af det danske Demokrati gennem Tiderne er ført. Dette betyder naturligvis ikke, at Forslaget netop har den Affattelse, vi kunde ønske, og der er sikkert inden for hvert enkelt af de tre Partier, der har forhandlet sig til Rette om dette Forslag, dem, som kunde have Indvendinger at fremføre, set ud fra principielle og personlige Ønsker, men vi kan nu engang ikke faa hver sin Grundlov, vi maa have en fælles, og erkendes det, som vi har gjort, at det baade er ønskeligt og nødvendigt, at Spørgsmaalet om selve Landets Forfatning gennemføres med Tilslutning fra saa store Dele af Folket, som det er muligt at opnaa Tilslutning fra, og man med dette Maal for Øje indbyder til Forhandling om Sagen, er det en Selvfølge, at saa maa man ogsaa være rede til under denne Forhandling at gøre Indrømmelser over for Synspunkter, som er af Værdi og Betydning for dem, man har indbudt til Samarbejde, naar saadanne er forenelige med det, der i Sagen er det afgørende.

Partiet Venstre har jo ikke ønsket at tilslutte sig dette Forslag, men ud fra vort Ønske om at samle de flest mulige ved Sagens Løsning er vi nu interesserede i at faa at vide, hvad Partiets Standpunkt i dette Spørgsmaal er. Det vil jeg derfor være taknemlig for en Oplysning om, for jeg kan med min bedste Vilje ikke klare det ved Hjælp af de Kilder, der indtil dette Øjeblik staar til min Raadighed, jeg har endda haft som sidste Bidrag Venstres Program, der udgives for at være klart Standpunkt til Dagens Spørgsmaal. Her findes kun den Oplysning, at i Stedet for det foreliggende Forslag foretrækker Venstre et Etkammersystem, men det siger ikke saa forfærdelig meget, at Venstre vilde have foretrukket noget andet end det, de kan faa. Det, der nu maa have Interesse, er, hvad Partiet ønsker, hvad der er Partiets Forslag, og jeg beklager, at det ærede Medlem Hr. Brorsens Tale i Gaar heller ikke skaffede mig nogen Klarhed paa dette Punkt. Da vi i sin Tid foreslog et Etkammersystem, var Venstre den bestemtste Modstander heraf, de nægtede endog at forhandle derom, og vi maatte derfor gaa ud fra, at det imødekom Venstres Opfat-